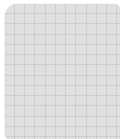
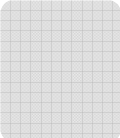

ESTUDI SOBRE LA IMPLANTACIÓ DE MESURES PUSH & PULL PER A ROMOCIONAR EL TRANSPORT PÚBLIC ALS MUNICIPIS DE LA PROVÍNCIA DE BARCELONA

Febrer 2016

Redacció:

Direcció:

Índex:

1. El concepte push & pull.....	3
2. Aplicació a la mobilitat.....	4
3. Objectiu de l'estudi.....	5
4. Metodologia.....	5
5. Quadre resum.....	7

1. El concepte push & pull:

Es parla d'**estratègies push&pull** per referir-se a grups d'actuacions encaminats a variar els hàbits ciutadans sobre un determinat aspecte, que conformen una dualitat de manera que entre elles n'hi ha:

- D'enfocades a **dissuadir** d'un determinat comportament que es considera que va en contra de l'interès general, restringint o dificultant les possibilitats de dur-la a terme (*push*).
- Les que per contra pretenen **incentivar** un nou ús considerat més racional i/o eficient pel conjunt de la societat (*pull*).

2. Aplicació a la mobilitat:

Aplicant aquest concepte a la gestió de la mobilitat urbana, podem considerar típicament les següents tipologies:

- Mesures push: restricció de la circulació de vehicles motoritzats en determinades zones, regulació de l'aparcament, discriminació de l'aparcament per tipologies d'usuaris, peatges per circular, taxes dels combustibles, etc.

- Mesures pull: creació de zones de vianants, eixos amb prioritat o ampliació de voreres; construcció de carrils bici i aparcaments segurs per a bicicletes; millora del servei de transport públic; campanyes de promoció dels modes més sostenibles en general; etc.

3. Objectiu de l'estudi:

Sovint les administracions públiques es plantegen el desenvolupament d'actuacions de mobilitat que tenen la finalitat de limitar o restringir l'ús del vehicle privat. Aquestes actuacions acostumen a estar plenament justificades des del punt de vista tècnic, però sovint, en el moment de la seva implementació, topen amb una oposició política i social, que alenteix o bloqueja el seu desplegament.

El present estudi pretén identificar els elements claus que poden ajudar (o perjudicar) a la implementació d'actuacions de mobilitat *push & pull* i, a partir d'aquest elements, plantejar una estratègia genèrica que permeti anar consolidant les actuacions *push & pull* i anar minimitzant la possible oposició que puguin generar aquestes actuacions.

4. Metodologia:

La base de l'estudi ha estat la realització d'**una vintena d'entrevistes**, presencials o telefòniques, a un seguit de persones que poguessin aportar llur experiència de com afrontar la situació d'introduir un canvi substancial en els paràmetres de la mobilitat a nivell municipal i ajudar-nos a identificar aquells punts bàsics i com encarar-los.

Els casos analitzats de transformació en municipis i ciutats han estat:

- Tarragona
- Terrassa
- Granollers
- Universitat Autònoma de Barcelona
- Santa Coloma de Gramenet
- Argentona
- Vitòria
- Pontevedra
- Torrelodones (Madrid)
- Nantes (França)
- Gent (Bèlgica)

Com a experiència en participació ciutadana s'ha tractat amb:

- Vilanova i la Geltrú

També s'ha parlat amb:

- Lluís Alegre, ATM Barcelona
- Francesc Narváez, ex-regidor de mobilitat de l'Ajuntament de Barcelona
- Ole Thorson, expert en mobilitat d'origen danès

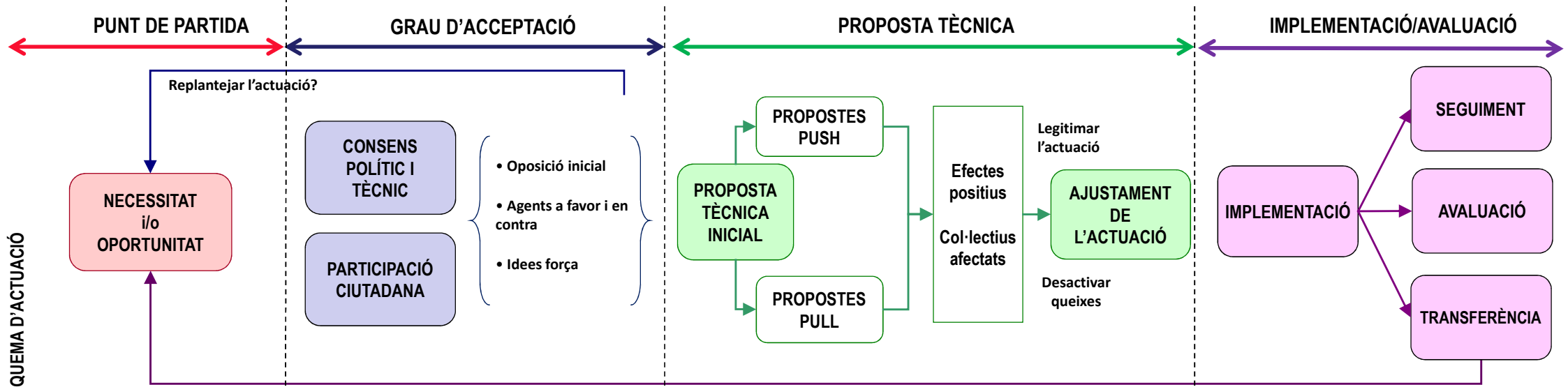
I addicionalment s'ha analitzat els casos de:

- Granges (Suïssa)
- El Versement transport (França)
- Un curtmetrage documental que explica la recuperació de la mobilitat en bicicleta a Holanda

5. Quadre resum:

En la pàgina següent es mostra el quadre resum de les conclusions de l'estudi, que conté:

- Esquema d'actuació
- Directrius
- Preguntes clau a fer-se en cada estadi de desenvolupament del procés

Aportació per a d'altres necessitats/oportunitats

DIRECTRIUS

- A l'origen un o més factors fan que es planteji l'opció d'endegar una determinada actuació push & pull.
- Un factor rellevant pot ser si existeix una percepció social de la **necessitat** de realitzar l'actuació.
- Un altre factor a tenir en compte és si la programació d'alguna actuació que afectarà la mobilitat del municipi pot obrir una **oportunitat** per a iniciar l'actuació *push & pull*

GRAU D'ACCEPTACIÓ

- **Consens polític:** convenciment inicial del consistori, creació d'una comissió de seguiment de les diferents àrees implicades.
- **Participació ciutadana:** cal planificar tot el procés participatiu en funció de la idiosincràsia i visió dels diferents agents, segmentant-los si convé.
- En aquesta fase els objectius que perseguim són:
 - Identificar punts de vista, tant els favorables com els oposats
 - Identificar les idees força que justifiquen el projecte
 - Identificar els agents socials que poden jugar un paper rellevant en la consolidació de l'actuació *push & pull*

PROPOSTA TÈCNICA

- A partir de les aportacions obtingudes de l'anterior fase es pot plantejar la **proposta tècnica inicial**, que ha d'incloure les **actuacions pull** i les **actuacions push**
- De la proposta inicial és important detectar-ne els efectes positius que legitimen l'actuació i també els efectes que puguin afectar la mobilitat d'algun col·lectiu en concret.
- Cal cercar consens per mitigar, si s'escau, els efectes negatius i potenciar-ne els positius
- Una certa **flexibilitat i ajustament** en la proposta tècnica i la realització d'ajustaments poden permetre mitigar o anul·lar les queixes existents

IMPLEMENTACIÓ/AVALUACIÓ

- La fase **d'implantació** de l'actuació pot resultar també sensible per les afectacions i dubtes temporals que aquesta pot ocasionar a veïns i comerciants. L'existència d'un referent visible pot ajudar a solucionar aquestes situacions.
- Un cop finalitzada l'actuació por ser necessari escoltar l'opinió de veïns i comerciants i, potser, realitzar algunes petites accions de **seguiment** que ajudin a integrar millor l'actuació
- L'**avaluació** de resultats a curt i mig termini és essencial per a reforçar els efectes positius de l'actuació. Per això és necessari tenir clar què es vol avaluar (efectes pull i push) i demostrar-los amb dades.
- Si l'actuació és un èxit aquesta pot actuar com a referent per a futures actuacions similars (**transferència**), per tant, és necessari explicar-ne bé els resultats i efectes positius.

PREGUNTES CLAU

- Hi ha una consciència social de la problemàtica associada a la mobilitat i una percepció de la **necessitat** d'actuar-hi?
- Cal treballar en la generació d'aquesta consciència social i percepció de la **necessitat**?
- Hi ha una **oportunitat** d'actuar per alguna gran obra prevista?

GRAU D'ACCEPTACIÓ

- Hi ha **consens polític-tècnic** per dur a terme l'actuació?
- Hi ha alguna obstrucció interna (Ajuntament) temporal o permanent?
- S'ha implicat en la identificació del problema els que no són favorables a l'actuació?
- S'ha donat a conèixer el punt de vista dels que hi estan a favor? S'ha difós les idees força?

PROPOSTA TÈCNICA

- Hi ha **alternatives possibles** a l'actuació tècnica inicial per a minimitzar l'afectació als col·lectius que es puguin sentir afectats?
- S'ha vinculat l'actuació als **efectes positius** que se n'esperen? (millora espai públic, ambiental)
- S'ha realitzat algun **procés participatiu** que legítimi l'actuació? (participació ciutadana, consulta, etc.)
- De la proposta tècnica: existeixen alternatives en funció de les possibilitats reals de l'actuació prevista inicialment?
- És possible realitzar una **prova pilot** que permeti avaluar la idoneïtat de l'actuació?
- Existeix algun **exemple que serveixi de referent** per a l'actuació prevista?

IMPLEMENTACIÓ/AVALUACIÓ

- S'ha establert algun mecanisme participatiu per a realitzar el **seguiment de la implantació** de l'actuació?
- Hi ha un **referent visible** de l'Ajuntament i/o obra per respondre a incidències dels ciutadans referents a l'obra?
- S'ha previst l'**avaluació dels resultats** mitjançant indicadors que demostrin els efectes positius de l'actuació?
- Hi ha col·lectius d'altres indrets a qui pugui servir d'exemple l'actuació? (**transferibilitat**, efectes a l'ombra)